

Begroting 2023 – 8 november 2022

Algemene beschouwingen Gemeentebelangen Berkelland

De eerste begroting van het nieuwe college. Allereerst dank aan de organisatie voor het samenstellen van deze begroting. Gemeentebelangen merkt op dat het een heel lijvig boekwerk is geworden, de leesbaarheid van de begroting wordt wel steeds beter maar hiervoor blijven we aandacht vragen.

De wensen uit het Coalitieakkoord zijn verwerkt in deze begroting. Hierdoor is een deel van de programma's ten opzichte van de begroting 2022 verschoven of veranderd. Dat maakt een vergelijking van deze begroting met de begroting 2022 wel lastig.

De begroting is sluitend voor de jaren 2023 t/m 2026. Maar daarna is het heel onzeker. Daarvoor zijn een aantal oorzaken zoals Corona, de oorlog in Ukraine, het asielbeleid, stikstofproblematiek, hoge energiekosten, krapte op de arbeidsmarkt en vooral ook onduidelijkheid over de compensatie vanuit het Rijk voor de kosten van de jeugdzorg. U begrijpt dat GB zich zorgen maakt en vooral over de gevolgen hiervan voor onze inwoners en ondernemers.

We zijn met deze nieuwe raad al weer even onderweg. Met deze begroting krijgen de plannen uit het coalitieakkoord meer duidelijkheid. Gemeentebelangen kan zich in grote lijnen vinden in deze begroting, het is mooi dat u ook een aantal plannen uit ons verkiezingsprogramma hebt overgenomen.

We missen ons speerpunt Lokaal doen wat lokaal kan. Dat is – zeker nu onze ondernemers het moeilijk hebben – van groot belang voor ons allemaal. We vragen nadrukkelijk aandacht voor participatie van onze inwoners en ondernemers. Betrek hen bij alle plannen vanaf het begin van de planvorming.

Ook vragen we u alert te blijven op de bereikbaarheid van onze gemeente met het openbaar vervoer en voor de veiligheid in de vorm van de brandweer, dat kan alleen als wij ons als gemeente inzetten voor de vrijwillige brandweer.

Een afspraak over een raadsbreed akkoord is bijna gelukt. Gelukkig is inmiddels wel gestart met het maken van afspraken over samenwerking in de raad en een raadsagenda met alle fracties.

We willen de volgende punten nog even onder de aandacht brengen.

Goede bereikbaarheid maakt een woonomgeving aantrekkelijk. Het is mooi dat de bus van Borculo naar Deventer weer terug is, dankzij gezamenlijke inspanning van de raden in Berkelland en Lochem.

Ook groen zorgt voor een aantrekkelijke woonomgeving. Er is minder budget voor groen, de aanpak is gericht op de weersextremen (te droog/te nat). Omdat wij hier veel vragen over krijgen, verzoeken we u hierover goed te communiceren, dat zorgt voor meer begrip van de maatregelen en hierdoor kun je inwoners verleiden ook zelf maatregelen te nemen zoals participeren in onderhoud groen, afkoppelen van de regenwaterafvoer, minder tegels en meer groen in de tuin. Juist hierdoor ontstaat een prettiger woonomgeving.

Dan het Naoberfonds, dat is een groot succes, wij hebben in ons verkiezingsprogramma al aangegeven dat het Naoberfonds moet worden uitgebreid. We zien dat er opnieuw budget is gereserveerd. Dat geeft aan dat wij vertrouwen hebben in onze inwoners met mooie plannen voor een aantrekkelijke woonomgeving.

We lezen dat passend wonen voor alle doelgroepen nodig is. Wij vragen nadrukkelijk ook aandacht voor starterswoningen, mantelzorgwoningen en aanpasbaar / flexibel bouwen. Juist dat flexibel bouwen kan op termijn kosten besparen.

We hopen dat de bouwplannen die er zijn, ook uitgevoerd worden met de procedures t.a.v. de recente stikstofuitspraak, de bestemmingsplanwijzigingen en de stijgende bouwkosten. Vraag: Kan het college hierop een reactie geven?

Ook zien we dat er nieuw beleid komt voor wonen en extra geld voor personeelsinzet op het gebied van wonen en stedenbouwkundigen. Dat is positief, we maken ons wel grote zorgen en vragen ons af of er wel gekwalificeerd personeel te krijgen is.

Op het gebied van water, klimaat, natuur, bodem en landbouw worden we verplicht om harde doelen te behalen. Hoe gaan we om met die aankomende transitie van het landelijk gebied en hoe zorgt Berkelland voor de integratie van deze landelijke opgaven met de lokale opgaven?

GB vindt het noodzakelijk dat er een integrale visie voor ons buitengebied wordt opgesteld die perspectief biedt voor onze inwoners en ondernemers. Daarin moet de leefbaarheid en vitaliteit van het platteland voor de toekomst worden gewaarborgd. We moeten namelijk een gemeente blijven waarin natuur en landschap in goede balans is, met wonen, werken en recreatie.

Vraag: Hoe kijkt het college/ hier tegenaan en wordt deze noodzaak gevoeld?

En: Hoe hangt dit in samenhang met de nieuw te werven beleidsadviseur platteland?

Er zijn veel subsidiemogelijkheden voor isolatie en duurzaamheid. Heel belangrijk is om hierover goed te communiceren. Naast isoleren is minder gebruiken van groot belang, zeker nu de energiekosten de pan uit rijzen.

In ons programma staat minder energie verbruiken bovenaan, dan isoleren, zon op dak en als laatste windenergie. Hier ontkomen we niet aan. We pleiten er voor om hierover duidelijk en transparant te communiceren met onze inwoners.

Energie die je niet gebruikt, hoef je ook niet op te wekken. Omdat vele kleine maatregelen samen tot iets groots kunnen leiden, vragen wij het college de verlichting van overheidsgebouwen en dergelijke 's nachts te dimmen of zoveel mogelijk uit te schakelen.

Vraag: Kunt u ook ondernemers hierin stimuleren? Wij vragen u dit verder uit te werken.

We lezen dat 33% van de openbare verlichting LED is. Dat is een al een voorbeeld! Maar we kunnen veel verder, want een deel van de lichtmasten en armaturen is verouderd. U geeft aan dat er een "Beleidsplan openbare verlichting 2023-2032" komt.

Vraag: Wanneer kunnen we deze verwachten en wordt het aandeel LED verder uitgewerkt?

We zien naast aandacht voor zorg en ziekten steeds meer aandacht voor preventie. Dat is een positieve insteek waar wij geheel achter staan.

Wel vragen we aandacht voor de WMO-indicaties. De gemeente Berkelland heeft de WMO-indicatie voor onbepaalde tijd niet expliciet opgenomen.

Vraag: Is daar een reden voor?

Betreffende cliëntenraden en cliënten geven aan dat her-indicaties onnodig, onwenselijk en belastend kunnen zijn. Daarbij zijn ook veel kosten gemoeid.

Sport en cultuur zijn het cement in de samenleving en zorgen voor leefbaarheid in de kernen. Gemeentebelangen is content dat er nu meer mogelijkheden zijn voor sport en cultuur.

De wet- en regelgeving rond evenementen wordt steeds complexer, dat is een veelgehoorde klacht bij de organisatoren. Kunnen zij hun evenement nog wel blijven organiseren? En dat terwijl deze evenementen en festivals juist zo belangrijk zijn voor de leefbaarheid en samenhang in de kernen en buurtschappen. Een evenementenmakelaar kan hier mogelijk hulp bieden.

Vraag: Vanaf wanneer wordt deze evenementenmakelaar ingezet?

Werk en leren moeten op elkaar aansluiten. Scholing en goede schoolgebouwen zijn hierbij van groot belang. We zien in de begroting grote aandacht voor laaggeletterdheid en onderwijs. Ook vragen wij aandacht voor onze streektaal, wij zijn er trots op en willen deze graag in ere houden. Ook al spreek ik zelf geen dialect.

We zien schuldhelpverlening in de begroting staan, met de stijgende prijzen voor energie en huidhouden is vroegsignalering belangrijker dan ooit. We vragen u dan ook bewoners hierover ruim te attenderen en de regelingen makkelijk vindbaar te maken.

Sinds maart 2020 zitten we in een crisissituatie. Corona, de opvang van Oekraïense vluchtelingen, de asielzoekerscrisis en recent de stikstof crisis. Dit heeft grote impact op onze samenleving, onze inwoners, onze ondernemers en onze medewerkers.

Er zijn bij ons zorgen over de werkdruk in de organisatie, ook omdat we zien dat in de begroting voor diverse programma's herijking van beleid en nieuw op te stellen beleid wordt genoemd. Wij vragen u hier aandacht aan te blijven besteden.

We lezen dat er extra geld beschikbaar wordt gesteld voor werving en selectie en een aantal functies worden toegevoegd. Dat is goed nieuws, maar het is wel een forse uitdaging om personeel te krijgen.

De omvang van onze gemeente is nu te klein om deskundig personeel te houden en te krijgen.

Vraag: Is er al nagedacht over een gemeentelijke samenwerking of fusering met buurgemeente? Hoe ziet het college dit?

Ik ga afsluiten.

Bij alle onderdelen die we hiervoor hebben genoemd staat participatie voor ons bovenaan.

Betrek inwoners en ondernemers veel meer bij alle projecten, zij zijn DE ervaringsdeskundigen.

Tot zover.